

TAYYİP ERDOĞAN

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı

Saygı değer hanımefendiler, beyefendiler sizleri en içten dileklerle selamlıyorum.

“Nasıl Bir Anayasa?” başlığı taşıyan benim için anlamlı bu sempozyumun başarılı bir şekilde geçmesini temenni ediyorum. KAV’na çok değerli girişimlerinden ve gösterdiği hassasiyetlerinden dolayı teşekkür ederim. Türkiye’nin saygın bilim adamlarının siyasetçilerinin, hukukçularının ve gazetecilerinin ortaya koyacağı görüşlerinin yeni bir anayasa çalışmalarının yapıldığı bu süreçte hepimize ışık tutacağı yol göstereceği inancıyım.

Konuşmamın hemen başında şunu ifade etmek istiyorum: Bizim bugün ve gelecek için ihtiyaç duyduğumuz şey ortak değer ve hedeflerimizin şekillendireceği bir vizyon etrafında kenetlenmemiz. Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş hedefi Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ünde vurguladığı gibi çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkmaktır. AB sürecinde gerçekleştirdiğimiz demokratik, idari ve iktisadi reformlar bu amaca yöneliktir. Cumhuriyetimizin temel değerlerini koruyarak ortak bir ideal ve hedef etrafında devlet ve millet kaynaşmasını sağlamamız hem önümüze çıkan engellerin ortadan kaldırılması hem de çağın getirdiği dönüşümlerin daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için önem arz etmektedir. Bunu başardığımızda Allah’ın izniyle Türkiye’nin aşamayacağı engel yoktur.

Esasında köklü tarihimize baktığımızda, bu söylediklerimin ne anlama geldiği çok daha net olarak görülür. Millet olarak ortak hedefler etrafında kenetlendiğimizde üzerimize gelen tüm tehditleri bertaraf ettik hepsini aştık. Bu milletin Çanakkale savunmasında gösterdiği kahramanlık bunun en açık net örneklerindedir. Yine Kurtuluş Savaşında ortaya çıkan milli mücadele ruhu, Çanakkale ruhu bizi tek bir millet yapan ruhu en yüksek seviyede ortaya koymuştur. Gelin bu değerlere sımsıkı sarılalım birbirimizi hiçbir ayırım yapmadan kucaklayalım. Cumhuriyet tarihi boyu dayanışma ve kardeşlik ruhu önemli atılımları gerçekleştirilmesinde daima itici güç olmuştur. Ayrılıklar, farklılıklar ve semboller üzerinden yapılan siyaset Türkiye’ye hiçbir zaman hiç bir şey kazandırmamış tersine kaybettirmiştir.

Kim ne derse desin bugün Türkiye her alanda ekonomide, siyasette, dış politikada tarihi atılımlara imza atmaktadır. Türkiye bu atılımları top yekün milletiyle milletin coşkusuyla, heyecanıyla ve dinamizmiyle gerçekleştirmiştir. Bizzat milletin kendisi Türkiye’yi daha ileri taşımak, bayrağımızı daha yükseğe asmak, Türkiye’yi daha güçlü, kalkınmış daha müreffeh bir noktaya ulaştırmak için bir birine kenetlenmiş durumdadır. Eğer milletimizin bu coşkusunu görebilsek, bu heyecanını hissedebilirsek, milletin sevincini milletle paylaşabilirsek o zaman Türkiye’ye yönelik tehditlerin ne anlama geldiğini neyi hedeflediğini işte o zaman çok daha net görebiliriz. Bizim kardeşliğimize, ortak heyecan ve

vizyonumuza kastedenler topluma nefret ve ayrılık tohumları ekerek bu kirli emellerine ulaşabileceklerini sanıyorlar. Buradan bir kez daha söylüyorum yanılıyorlar.

Bakın iki gün önce Cumhuriyetimizin kuruluş coşkusunu hep beraber yaşadık. 7'den 70'e tüm Türkiye bu coşkuyu paylaştı. Heyecanımızı bir bayram havasında gösterme imkânı bulduk. Teröre ve terör destekçilerine bundan daha güzel verilmiş bir cevap olamaz. Ancak bunun ölçüsü kaçarsa bu bir tahrik boyutuna varırsa tepkiler kardeşliğimize, birliğimize, beraberliğimize yönelirse o zaman aramıza nifak ekenleri sevindirmekten başka bir şey ortaya çıkmaz. Biz tam tersine daha fazla kenetlenecek çok daha fazla kardeşlik, birlik ve beraberlik içinde olacağız. Terörizm ve terörist halk desteğini kaybedecek. Doğudan-batıya, kuzeyden-güneye hepimizi saran bu duygu birliğini mutlaka korumak ve derinleştirmek zorundayız. Her türlü atılımın temelinde birbirine güvenen ve ortak bir bilinç üreten insanların ortak bir sinerji ortaya çıkarabilmesi vardır. Biz birbirimize güvendiğimiz, şüphe duymadığımızda ve güç kattığımız sürece başaramayacağımız hiçbir iş yoktur.

Her türlü gelişmenin ve ilerlemenin zemini ise demokratik sistemin kökleşerek sağlıklı bir şekilde işlemesi temel hak ve özgürlüklerin var olabilmesidir. Demokratik özgürlüklerin ve hukuk devleti normlarının kuvvet bulması gelişme için temel şarttır. Türkiye'nin son dönemde gerçekleştirdiği atılımların altında aynı zamanda demokratik alanda kaydedilen iyileşmelerinde etkisi vardır.

Değerli katılımcılar bugün artık gelişen ilerleyen dünya ile bütünleşen Türkiye'de yeni bir anayasa yapılması konusunda geniş tabanlı bir mutabakat oluştuğunu hepimiz biliyoruz. Tabii bu konuda çok farklı şeyler ifade edenler ve farklı yaklaşımlar ortaya koyanlar olabilir. Biz hepsine saygılıyız. Ama şunu da biliyoruz ki; bunu söyleyenler bir 10 yıl öncesinde bunun tam tersi yönde hareket etmiş ve fikirlerini destekler nitelikte eserler, taslak çalışmalar, ortaya koymuşlardır. Bugün, nedense farklı yaklaşımlarla kendileriyle çelişir hale gelmişlerdir.

Türkiye halkın ihtiyaçlarına ve beklentilerine karşılık veren evrensel değerler ve demokratik hukuk devleti anlayışını yansıtan iç tutarlılığı olan dünya ile uyumlu bir anayasayı hak etmektedir. Milli iradenin tezahürü olan sivil ve demokratik bir anayasa yine milli iradenin kabulü ile yürürlüğe girmektedir. Bizim yapmaya çalıştığımız, 1982'den beri eleştirilen zaman içinde çok fazla değişikliğe uğradığından iç bütünlüğü tamamıyla kaybolan mevcut anayasa yerine tüm toplumsal kesimlerin içine sindirebileceği ve en geniş uzlaşılı ile hazırlanacak yeni bir anayasaya ulaşmaya çalışmaktır.

Bizim hareket noktamız, bugüne kadar farklı kesimlerden gelen tüm eleştirileri dikkate alarak ve tüm kesimlerin içine sinecek bir metin ortaya koymaktır. Bu anayasa her bir

vatandaşımızın hassasiyetlerini cumhuriyetimizin demokratik laik ve sosyal bir hukuk devleti olma nitelikleriyle milletimizin temel değerlerini korumayı esas alacaktır. Elbette yeni anayasamız en geniş bir mutabakatla hazırlanacak ve milletimizin onayına sunulacaktır.

Taslakla ilgili son aşamaya gelinmiştir. AKP olarak önümüzdeki günlerde taslağımızı kamuoyuna açıklayacağız. Bunun ardında beklentimiz bu taslağın kamuoyunda en geniş şekilde tartışılması. Görüşlerin, önerilerin, eleştirilerin ele alınmasıdır. Burada bizim herhangi bir ön kabulümüz, ön yargımız yoktur; kesinleşmiş bir tespitimiz yoktur. Bu bakımdan bunu toplumun tüm katmanları özellikle bu konuyla ilgilenebilecek her kesime açma gayretindeyiz. Tüm çalışmayı bunun için yapıyoruz.

Buradan sizlerin şahsında tüm vatandaşlara içimdeki duygularımı anlatmak istiyorum. Bu başında bulunduğum partimin bir anayasası değildir sadece bir taslak, tekliftir. Tüm siyasi partilerin meydanlarda buna yönelik sözleri vardır. Hepsinde, 1982 anayasasını eleştirdiği gibi yeni bir anayasaya ihtiyaç duyulduğunu meydanlarda söyleye durmuşlardır. İş bu safhaya gelince nedense farklı yaklaşımlar ortaya koyuyorlar ve bununla ilgili olarak tüm siyasi partilerimizle bildiğiniz gibi hazırlıkları yaptıktan sonra Meclis başkanlığına sunulacak. Daha sonra bu Parlamentonun anayasa komisyonunda ve gerekirse anayasa alt komisyonunda en geniş şekilde tüm partilerin katkıları tartışılacak, görüşülecek ve görüşmelerden sonra ortaya çıkacak. Bu çalışma, genel kurula inecek ve genel kurul da bu metini tekrar tartışacak. Buradan sonra, Cumhurbaşkanlığına ve ardından da milletimizin onayına sunulacaktır. Milletimiz en rahat şekilde herhangi bir dayatmaya fırsat vermeden kararını verecektir.

Bu konuda bir süredir kamuoyunda tartışmalar yapılıyor. Bunların hepsini dikkate alıyoruz almaya devam edeceğiz. Bugün burada yapılacak çok değerli tartışmalar ortaya çıkacak görüşlerde izlenecek ve değerlendirilecektir.

Bundan sonra yapılacak bilimsel toplantılar vesilesiyle yapılacak katkılar ve dile getirilecek eleştiriler bize ışık tutarak taslağımızın şekillenmesine yardımcı olacak. Ne kadar fazla uzlaşma ve konsensüs sağlanabilirse inanıyorum ki o kadar başarılı olunacaktır. Bu süreç şahsen büyük uzlaşma dediğim mutabakat zeminine ulaşmak için iyi bir fırsat olacaktır.

Eleştiri noktasında erken davrananlar oldu. Ben bunları anlayışla karşılıyorum. Ortada nihai olarak hazırlanmış bir taslak yok. Çok değerli bilim adamlarının hazırladığı bize sunduğu ilk taslak ve bu taslak üzerinde yapılan çalışmalar, müzakereler var. Az önce belirttiğim gibi önümüzdeki günlerde taslağımızı bütün bu görüşmelerden ve çalışmalardan sonra bir teklif haline getirip ondan sonrada meclis başkanlığına sunacağız. Taslağın bir örneği kamuoyu, akademisyen, medya ve sivil toplum ve ilgili tüm çevrelerle internet sitesine

konulmak suretiyle paylaşılabacaktır. Bu taslağın en geniş şekliyle tartışılacağına ve mümkün olan en geniş mutabakatla son şeklini alacağına inanıyorum.

Ben bugün yeni bir anayasa çalışmasıyla ilgili olarak bu temel yaklaşımın dışına çıkan bir değerlendirme yapmak yerine sizlerin eski tartışmalara kilitlenmeden belirli konulara hapsolmadan özgürce tartışmasına öneriler geliştirmesine şahsen bir zemin hazırlamak istiyorum. İnanıyorum ki, bu şekilde daha verimli bir tartışma ortamına kavuşmuş oluruz. Tüm uzmanları, akademisyenleri, tüm kurum ve kuruluşları, hukukçuları ve gazetecileri bu vesileyle yapıcı tartışmalara davet etmek istiyorum. Özellikle sivil toplum kuruluşlarımızı da bu çalışmalara dahil olmaya çağırıyoruz. Çağdaş Türkiye'ye güçlü Türkiye'ye yakışır anayasa milletimiz tarafından şekillendirilecek ve uygulamaya konulacaktır. İnanıyorum ki, yeni anayasamız Türkiye'yi cumhuriyetimizin çağdaşlaşma hedefine daha da yakınlaştıracaktır.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken sempozyuma bir kez daha başarılar diliyor katkı sağlayanlara şahsım adına, partim adına, milletim adına başarılar dilerim.